

कैरलम् कैरवृक्षलतादीनाम् देशः । कासश्गोदुष्प्राणतः पार्श्वाल्तापर्य  
न्तम् कैरलम् विस्तृतः । गार्शिकैरवृक्षानां सम्पन्ति अथवा  
कैरलो इति नाम्ना राजा भूमिभरणं कृत्वा इति कारणेन  
कैरलम्' इति नाम प्रसिद्धम् । 'कैरलम्' देवानाम् भूमिः ।  
कैरलम् सस्यलतादिसम्पुर्णं अभिमानदेशं भवति । भारतस्य  
दक्षिणभागे संस्थितम् मातृकादेशम् अस्ति - अस्माकं कैरलम् ।

अथ कैरलः दुरवस्थाम् विशिष्य

प्रकृतिदुश्चर्याणां कलेशः अनुभवन्ति । जलोपलवः नाम  
दुश्चरम् कैरलस्य गार्शिकेशः गरीकेशो मुख्यहेतुः । प्रकृतिदुश्चर्याणां  
सर्वाणि निवारयितुम् वयं अशक्ता भवेमः । किन्तु इयं  
प्रकृतिदुश्चरावसरे प्रकीर्ण्य दुरवस्थनिवारणायत्नं आवश्यकम् ।  
कैरले जलोपलवस्य अवसरे अनेकलक्षं मनुष्याः तेषां सर्वदा  
गच्छन्ति । अनेकलक्षं जनस्य प्राणः, सम्पत्तिः, आशेष्यं सर्वं  
नश्यति । अनेकलक्षं जनाः दुरिदाश्वास कोष्ठे अपि  
आश्रिप्तिः । इयं प्रकृति दुरन्तः सर्वाणि अस्माकं प्रवर्तमानम्  
अनन्दस्फलयन्तेनैव आपाद्यन्ति । दुरन्ताः अस्माकं आमव्ययं  
स्वीकृत्यैव आपतन्ति किम् ? आपति प्राप्ते लाघवबुद्ध्या  
लाघुपरिहाशम् कृत्वा तेषां पुरतः सर्वं विस्मृत्य तिष्ठति वयं  
इयं प्रकृतिदुश्चर्याणां कारणः । प्रकृतिदुश्चर्याणां निवारणार्थं  
अस्माकं प्रकीर्ण्य यत्नं आवश्यकं भवति । इयं प्रकृतिदुश्चर्यस्य  
अवसरे तत् अत्यव्यापेक्षितम् भवति । कैरलं अखण्डं भारतस्य  
अभिमानं विकसित-मातृका देशं । अथ वयं इयं दुरवस्थाः  
अनुभवन्तः, तत् अस्माकं प्रवर्तमानम् अनन्दस्फलयन्तेनैव

सम्पत्तिरिति ।

परिस्थितिसंरक्षणं तत्पुपायस्य अधिकृत्य  
गणान् कृते अवबोध्यकक्षणमेव अस्मान् सर्वान् कर्तव्यम् ।  
तु यस्मै नवकेशस्य पुनर्निर्माणे अथ अत्यन्तापेक्षितम् ।  
संयत्नस्य पुनर्निर्माणे सप्तकठिनपरिश्रमं निश्चार्य  
मेवम् अपि आवश्यकम् । भूमिस्थितं नैका परिस्थितिक  
मस्या अभिमुखीकरोति । तद्वद्व्यतमः केशस्य संरक्षणं  
लोपत्तम् । अचिन्तोहिन् इयं प्रकृतिदुस्वभावां, नाशावां  
साधुः अतिविपुलम् । अतिलोहितशक्तिभ्यां भूमिप्राप्ती  
विजालानी च वीर्यामलितश्रेणिभिः संस्कृतम् । अथ  
सवातकाणां वर्धनेन इयं श्रेणिभिः तत्र तत्र क्षयः  
गमनोऽस्ति । प्रकीर्षणं अनस्यूत पुरोपवर्तनं येन भूमौ  
जालावाक्वास्वितः दुस्साध्यं विद्यास्यति । नद्याः इतरः  
गिरावश्च यदप्रशसितसर्वं मलिनम् संवृत्ता । अथ कलङ्कः  
मलिनवस्तुनी प्रतिदिनं जलाशये स्मृजतामी ।  
आपकवर्णशीकरणे अद्या समस्या । एषा भूमे  
प्रशतायै जलोपलम्बाय, कल्लेशानि अनुसर्वात सर्वाणी ।

प्रतप्यः अर्ज्यस्य केशस्य भूमे  
चितम् अथ कयं समर्पा भवेन । ततर्पम् प्रकीर्ष्य  
तः कर्णीयः । वृक्षाणां पालनं कर्णीयम् । वृक्षदेवं  
न कुर्यात् । यद्व्याप्यस्यः वहनस्यः निस्तुतभूमस्य  
यद्वृणं आवश्यकं । यद्व्याप्यस्यः जलाशयेषु  
प्रसक्तनीयम् । परिस्थितिसौहृदं प्रवर्तनाभि शक्तामी  
त्वा तस्य नशीकरणप्रवर्तनामी त्यक्त्वा 'नवकेशस्य'  
गार्तो केशस्य पुनर्निर्माणे अस्माकं ध्येयम्

केशलस्य पुनर्निर्माणं 'केशलीयानाम्' उत्तश्वादित्वम् ।  
केशलस्य पुनर्निर्माणे सर्वेषां योगदानं निश्चार्य सेवकं च  
आवश्यकम् । केशलसंस्कारं केशलस्य पुनर्निर्माणार्थं  
'नवकेशलमिषम्' नाम पदान् इति कृतवन्तः । अनेकं  
सज्जनाः केशलस्य पुनर्निर्माणे तेषाम् योगदानं निर्णयितम् ।  
केशलस्य पुनर्निर्माणे जाति-धर्म भेद ~~व्य~~ त्यक्त्वा

निश्चार्य - काठिन्यं सततपरिश्रमं आवश्यकं । केशलस्य  
पुनर्निर्माणार्थं प्रयत्न - केशलीयानाम् सहकारणं, प्रकीर्णं प्रवर्तितं  
~~य~~ च आवश्यकम् । परिशिष्टातिमन्त्रिणीकरणप्रवर्तितानि  
पूर्णं त्यक्त्वा परिशिष्टातिसम्बद्धलितावस्थं पुनर्निर्माणं अपि  
आवश्यकम् । नाक्षीकरणप्रवर्तितानाम् फलप्रयोजकं व्ययामस्य  
प्रशस्तित्वम् सम्भवति । नवकेशलं प्रेक्ष्ययुक्तं,  
परिशिष्टातिसुदृढित्वं च भवेत् । नवकेशलं परिशिष्टातिमित्रं  
प्रदेशम् भविष्यति ।

नवकेशलनिर्माणार्थं, अनेकानि

व्यवस्थाः स्वीकरणीयम् । परिशिष्टातिमित्रप्रदेशे निर्माणप्रवर्त-  
नानि त्यक्त्वा वनवत्करणप्रवर्तितानि शक्तानि कृत्वा  
प्रकीर्णं यत्नं करणीयम् । वयं सर्वे इयं 'केशलराज्यस्य  
पुत्रः' - इयं राज्यस्य प्रशस्ती, कीर्ति, उन्नमनं च अस्माकं  
केशलीयानां उन्नमनः । तत् कारणम् वयं सर्वे प्रवर्तितसज्जं  
भवत् । तत् अत्युदापेक्षितम् । पलाशितकवस्तुनाम्  
अथवा न्युनीकरणीयम् । पलाशितकवस्तुनाम् पद्यं  
प्रकृतिदुःखदा, सर्वं नाशानां एकं कारणं । पलाशितक  
वस्तुनाम् विविधं स्फुटानाम् अथवा न्युनीकरणीयम् ।  
पलाशितकवस्तुनी, ध्वजगारविशेषः जलशयेषु नैव प्रसरणीयम् ।

अभिव्यक्तिं एकम् अवसरं वृष्टिअभावः भुमे महति समस्या  
 भवति । सूर्यतापेन कुप, तटाक वाद्यादयः शुष्काः भवन्ति ।  
 किन्तु अद्य प्रलयं । प्रलयस्य तीव्रता अधीव कलेशं भवति ।  
 वृक्षाद्येकं त्यक्त्वा तेषां रोपयित्वा परिपालनं करणीयम्  
 य आवश्यकम् । यत्रगारेभ्यः वाहनेभ्यः निरुतद्युमस्य नियन्त्रणं  
 करिष्यति । वृक्षाणां पालनं करणीयम् ।  $CO_2$ ,  $CH_4$ , गाम विषवातका-  
 गाम् व्युत्पन्नकरणीयम् । वीर्यामिलितश्रेणिभिः संरक्षणं अत्यन्दापेक्षि-  
 तम् - इयं सर्वं एकं नवकेशलस्य निर्माणं आवश्यकं  
 व्यवस्था । पर्वतप्रदेशान् विपाद्य भुसमीकरणं, मृदामुच्छापेण  
 जलाशयपूरणं नैव करणीयम् । तेषां अनन्दरफालः अतिकठिनं  
 भवति । जलोपत्वः भुगर्भजलवितानशोषादयः य सम्भवति ॥  
 अतः केशलस्य पुनर्निर्माणार्थं पर्वतप्रदेशान्, जलाशयान्,  
 कृषिभूमिः, वनप्रदेशान् अपि संरक्षणनियमम् आवश्यकम् ।

अस्माकं प्रवर्तनानाम् अनन्दरफालः

त्येनैव जलोपत्वः सम्भवति । अतः प्रकृतिं विस्मृत्य  
 सुखजीवितम् प्रकृतिसंरक्षणविषये कलेशकरं । प्रकृति संरक्षणं,  
 नवकेशलनिर्माणं नवकेशलनिर्माणे प्रथमं व्यवस्था ।  
 वयनाट्, इडक्की नाम्ना प्रदेशे निर्माणप्रवर्तनानां नियन्त्रणं  
 अत्यन्दापेक्षितम् । इयं प्रदेशः अतिलोत्तप्रदेशः तेषां संरक्षणं

य आवश्यकम् । प्रलयस्य अवसरे अनेकानी मनुष्याः  
 तेषां प्राणान् त्यज्य अपि दुःखनिवारणप्रवर्तने तेषां दायित्वं  
 निर्णयति । तत् पूर्णसेवन - कठिनपरिश्रमं अपि इयं

दुःखानाम् अत्यन्तं नवकेशलनिर्माणार्थं आवश्यक

कम् । नवकेशलम् परिशिष्यति - सौहृद, समत्व-सुख,र,

पलायनकविमुक्त - प्रदेशं भवति इति सर्वेषाम् स्वप्नः ।

इयं स्वत्न साक्षात्करणार्थं प्रकीर्ण्य-निस्वार्थं यत्नं करणीयम् ।  
नवकेशलनिर्माणे विद्यार्थिनाम्

योगदानं अपि आवश्यकम् । स्थू पलास्तिकवस्तुनाम्  
उपयोगं न्यूनीकरणार्थं विद्यार्थिनः प्रपलास्तिकवस्तुनाम्  
शेखरणं विशिष्टं स्फुटानाम् च आश्रयते । इयं परिशिष्टाति  
सौहृदप्रवर्तनेन ते नवकेशलनिर्माणे योगदानं निर्णयति ।  
दुःखस्य अवसरे धीवराः अपि प्रवर्तन्ते । तेषां प्रवर्तनम्  
इयं मेघलायाम् पुनः आवश्यकम् भवति ।

नवकेशलं प्रेक्ष्ययुक्तम्, परिशिष्टाति

सौहृद प्रदशम् भवित्यति । इयं नवकेशले कोऽपि  
गणिकशणप्रवर्तनानी नास्ति, वनवत्करणप्रवर्तनानी  
अनेकानी सन्ति - तत् भवति अस्माकं स्वत्नम् ।  
केशलस्य पुनर्निर्माणे अत्यन्दापेक्षितम्, आवश्यकम्  
भवति । ततर्था प्रकीर्ण्य यत्नं करणीयम् । भूमादरं न कदापि  
मलिनो कुर्वन्तु । केशलस्य पुनर्निर्माणे सर्वान् योगदानं  
निर्णयन्तु ।

“ केशलम् केशलम्  
केशकेलीश्वं केशलं  
केशकेलीश्वगटनयुक्तं  
मम केशलम्, नवकेशलं ”

→ शुभं ←